

Wárágà tisìle Èbéré è i dré dhi

Wárágà kònìdhi ni tà àndu ngìle drìdrì dhi

Kònìdhi wárágà tisìle Èbéré è i dré dhi 'i. A nǐ dhya wárágà kònìdhi ni tisìlepi dhi ngalè àdhi 'i ya dhi ko. Dì, à ni kitswá nòá dhi, à adré tisíá móndyá Yésu ni ka'ìbhá gò, ì dré adrézó kizà nya dhi i dré. A adré di tisíá àyi nda ki kodzózó, ì kàdréro àyi ki totó tātā àyi ki tà ka'ìka'ì na. A adré kpà tadhá àyi dré ngádra 'á dhi, Yésu Krísto dhya àyi ki tidrìlépi kitswálé tíí dhi 'i.

A lanzí wárágà kònìdhi 'a be rì. Alo ni, à adré Krísto ni tà kàdrì lavulé dhi ni tadhá (1:1-10:18). A adré tadhá dhi, akódhi Giká ni Mvágó adrélépi Giká ni tándi ni lídrì tadhá kyá í rú dhi 'i. Akódhi kàdrì pròfétà ki lavú, ángeló ki lavú, Mósè ni lavú, ìndì Yòsúwà ni lavú. Akódhi kòwánà kàdrì tà tídhí Giká dré bhàle ru yìzo móndí ìbe dhi ni tà sè dhi 'i. Dì akódhi kàdrì kòwánà tà àku ru yìzo dhi àdhya ki lavú. Akódhi ni lídrì fèle mòbòmà ro ngbà 'í vésè àlo dhi kókpà kàdrì, mòbòmà atú fèle vésè be bí dhi ki lavú. Dì akódhi ni kàrí kutúlépi dhi sè dhi, temvé àma ki togó tàkonzì lésè kitswálé tíí, àma ki tidrízó.

Rì ni, à adré móndyá ka'ìbhá dhi ki kodzó, ì kàdréro tròle àyi ki tà ka'ìka'ì rú (10:19-13:19). A adré tà ka'ìka'ì móndyá Giká àdhya atú dhi ì dré tadhálé dhi ki tà tadhá. A adré kpà Giká adré àma ki lotó áyi ànzi i tíni dhi ni tà tadhá. A adré kpà tàá dhi, mà kàdré àma ki mǐ bha Yésu dri,

adrézó àma ki kisi ànyi Gĩká làga akódhi sè, ìndì àma ki tà ka'ika'ĩ sè.

Tà kàdrìkàdrì wáràgà kònìdhi léna dhi ki atìma

- 1) Krísto, Gĩká ni Mvágó adrélépi Gĩká ni tándi ni lídrì tadhá í rú dhi 'i (1:1-3)
- 2) Krísto kàdrì ángéló ki lavú (1:4-2:18)
- 3) Krísto kàdrì Mósè ni lavú, ìndì Yòsúwà ni lavú (3:1-4:13)
- 4) Krísto kòwánà kàdrì kòwánà atú dhi ki lavulépi dhi 'i (4:14-7:28)
- 5) Tà tídhí ru yìzo Krísto sè dhi kàdrì, tà àku ru yìzo dhi ni lavú (8:1-9:22)
- 6) Krísto ni lídrì fèle mòbòmà ro dhi kàdrì, mòbòmà atú fèle dhi ki lavú (9:23-10:18)
- 7) Ama ki kisima ànyi Gĩká làga dhi (10:19-39)
- 8) Tà ka'ika'ĩ (11:1-40)
- 9) Gĩká ni ànzì ki lotoma (12:1-13)
- 10) Tà tàle mónnyá ka'ibhá ki kodzózó dhi i (12:14-13:19)
- 11) Kúlí kùdù (13:20-25)

Gĩká longó áyi kúlí áyi Mvágó tí

¹ Atú dhi, Gĩká longó tá áyi kúlí àma ki tábhí i dré áyi pròfètà i tí, lókyá twátwa i sè ìndì láti twátwa i sè.

² Dì, lókyá kùdù kònìdhi sè dhi, longó áyi kúlí àma dré áyi tándi ni Mvágó tí. Akódhi nda dhya Gĩká dré tá 'òle ngá títi dhi ki bha dhi 'i, ìndì dhya dré bhàle kitswálé tà títi í dré lazilé tàyiilé ro dhi ki kisú dhi 'i.

³ Akódhi nda adré lagulé Gĩká ni tándi ni mĩlanzĩlanzĩ sè. Adré kpà Gĩká ni tándi ni lídrì 'o

adrélé nòlè kyá í rú. Adré ngá títi dhi ki 'o adréle ru totó àyi ki àrà ì 'àsè áyi kúlí rinyi ró dhi sè. Akódhi dré móndyá bvò dri dhi ki temvézó àyi ki tàkonzì lésè dhi àmvolésè dhi, dré mbàzo lirílè Gíká múrúngú dhi ni dríágó lésè bhù na.*

Gíká ni Mváagó kàdrì ángéló ki lavú

⁴ Dì Gíká ni Mváagó nda atsá kàdrì ángéló títi dhi ki lavú byá, ngóro rú Gíká dré fèlè drá dhi dré kpà adréle kàdrì ángéló kya ki lavú byá dhi tíni.

⁵ Tako ko, Gíká tà tá tàdzí tà ángéló dré ngóro dré tàlè áyi Mvá dré dhi tíni ko. Tà tá áyi Mvá nda dré dhi:

«Mì áma Mváagó 'i.

Ándrò dhi, má ti mì ma.»†

Tà kpà dhi:

«Má ni mána adré akódhi ni Atá ro.

Akódhi ni ína adré áma Mvá ro.»‡

⁶ Kòdhi íbe dhi, lókyá Gíká dré tá adrérà'a áyi Mvá kàyo nda ni amù bvò dri dhi 'á dhi, tà dhi:

«Lè ángéló títi Gíká àdhya ì kòbhà akódhi ni lindrì.»§

⁷ Kàdré ángéló ki tà sè dhi, Gíká tà dhi:

«Akódhi adré áyi ángéló ki amù lyá tíni.

Adré áyi mārábà nda ki amù àtsí làdra tíni.»*

⁸ Dì, kàdré ína akódhi ni Mvá ni tà sè dhi, tà dhi:

«Á! Gíká, ámi lirírà adrézó òpì nya dhi ni adré kóná vèsè kólyá.

* **1:3 1:3** Opí kàdrì ni dríágó lésè dhi, àrà adréle fèlè mómí dré akódhi ni lindrì tadházó dhi 'i. † **1:5 1:5** A kònò Longó

ì 2:7. ‡ **1:5 1:5** A kònò 2 Sàmùwélè 7:14. § **1:6 1:6** A kònò

Dùtèrònómè 32:43. * **1:7 1:7** A kònò Longó ì 104:4.

Mí ni adré òpì nya kùtù fa adrélépi ámi tà gyăgya tadhá dhi sè.

⁹ Mí lè mína tà gyăgya kòdhya gò, tà kònzi gàzo gàgà.

Di ásà dhi, Gìká, ámi Gìká zì mi adrélé kàdrì ámi arúpi ki lavú gò,

dò kólénzé àdhya ni dàzo mí dri.»†

¹⁰ Akódhi tà kpà àyi Mvá nda ni tà sè dhi:

«Mírì, ngá títi dhi ki kidhoma 'á dhi, mí bhà tá bvò ni pá mi.

Mí bhà tá kpà bhù i ámi tàndi ni drígá sè.

¹¹ Ngá nda ki dra akílé títi, di, mí ni mína ngbú adré be.

Ɔ ni akù kítá i tìni.

¹² Mí ni àyi ki kopá kánzò tìni.

Ɔ ni ru ladzá kítá àku dhi i tìni.

Di, mí ni mína ngbú adré ngóro mí dré adrélé dhi tìni.

Ámi kóná kitswá kpà tàdzí akílé ko.»‡

¹³ Gìká tà kpà tàdzí tà ángéló àlo dré kònini ko:

«Mí alì lírìlé áma dríágó lésè,

tsàle lókyá má dré dra ámi kàribhá ki bhàzo adrélé ámi pá zàle dhi 'á.»§

¹⁴ Ángéló títi dhi i ngbà 'í tírí adrébhá Gìká ni àzì 'o dhi 'i. Akódhi adré àyi ki amù mónnyá dra lídrì kóná vésè kólyá dhi ni kisúbhá dhi ki ledé.

2

Tà kàdrì adrézó móndí ki tídrí dhi

† **1:9 1:9** A kònò Longó i 45:7-8. ‡ **1:12 1:12** A kònò Longó i 102:26-28. § **1:13 1:13** A kònò Longó i 110:1.

¹ Di àsà dhi, lè mà kàdré véle tròle tà mà dré yìle dhi i rú wáláká ni ni lavú, mà kòkítswáró vwàle tà nda i rúsè ko dhi bvó.

² Tàko ko, Gìkà 'o tá kúlí atú í dré tá longólé ángéló i tí dhi i adrélé ru totó tātā. Di dhya ángùdhi kúlí nda ki gàlepi 'òle dhi kisú tá ína tà ñòle í dri kitswálépi áyì tàkonzì sè dhi.

³ Kàdré kònìni dhi, mà ni di àmakya lapá tàbvó tàma sílèsè ngìningìni ró, mà kàdré tà kàdrì adrézó mómndí ki tídrí ándrò kòdhi ni no tà tàko ró dhi? Mírì Yésu ni tàndì longó tá rè zyà tà nda nì gò, mómndyá akódhi ni yibhá dhi ì dré tadházóá àma dré dhi, tà nda tà bàti 'i káyà dhi.

⁴ Gìkà tadhá kpà ngádra 'á dhi, tà nda tà bàti 'i, tà twátwa líndrìga ró dré 'òle mómndí i kòfalé dhi i sè, ìndì rìnyí twátwa Tírì Lólo àdhya dré lanzíle mómndí i dré góro dré lèle 'òle dhi tìni dhi i sè.

Yésu atsá mómndí ro áyì adrúpi ki tídrí

⁵ Di, kàdré ángéló ki tà sè dhi, Gìkà bhà bvò adrélépi alìle mà dré adrézó tà ni ni ta dhi adrélé àyì ki pá zàle ko.

⁶ Be ró dhi, à tisì tà Gìkà ni Kúlí na kònìni:
«Á! Gìkà, mómndí tá ína àdhi 'i, mí dré adrézó akódhi ni tà kisù dhi?
Mómndí ni mvá tá ína àdhi 'i, mí dré adrézó akódhi ni tà no dhi?

⁷ Mí bhà akódhi adrélé lókyá tsà sè ángéló i zàle. Mì bhà kpà akódhi ni mǐ lanzìle, líndrì fèzo drá.

⁸ Mí bhà kpà tà títi dhi i adrélé akódhi ni pá zàle.»*

* 2:8 2:8 A kònò Longó i 8:5-7.

Gìká kòbhà tà tíí dhi ì mómí ní pá zàle kònìni dhi, tayí tà àlo dré bhàle akódhi ní pá zàle ko dhi ko. Dì, nyànomvá dhi, mà nò rè tà tíí dhi ì adrérà'a akódhi ní pá zàle dhi ko.

⁹ Dì, mà adré Yésu ní no kòdhya. Tàko ko, Gìká bhà tá akódhi nda adrélé lókyá tsà sè ángéló ì zàle, kitswálé Gìká ní togó tani sè dhi, kòdràró mómíyá tíí dhi kí tà sè be dhi bvó. Dì nyànomvá dhi, Gìká bhà akódhi ní mǐ lanzìle, lindrì fèzo drá, dré tá kizà ka'ìle nyàle gò dràzo dhi sè.

¹⁰ Tàko ko, adré tá lèá dhi, Gìká ngá tíí dhi ì dré adrézó ásà adrélé kpà drá dhi, kò'o Yésu ní tà kitswálé tíí kizà dré nyàle dhi sè, kitswázó ànzì zyandre dhi kí adrì áyì mǐlanzìlanzì kisé dhi bvó. Àngyá ko, Yésu nda dhya láti nzìlepi àyì dré lídrì kisézó dhi 'i.

¹¹ Dì Yésu adrélèpi mómí kí 'o atsálé lólo nda, túmání mómíyá dré 'òle atsálé lólo dhi íbe dhi kí Atá àlo kwákwá. Ásà dhi, akódhi adré àyì kí zì áyì adrúpi ì ró kanyò àko.

¹² Tàko ko, tà dhi:

«Á! Gìká, má ní ámì tà longó áma adrúpi ì dré. Má ní ámì rú bha kùle àyì ru kimóbhá nda ì kòfalé.»†

¹³ Tà kpà dhi:

«Má ní áma tà ka'ika'ì bha Gìká léna.»

Tà kókpà dhi:

«Ma kònìdhi, túmání ànzì Gìká dré afèle má dré dhi íbe.»‡

¹⁴ Dì ànzì nda ì dré adrélé rúbhá íbe ìndì kàrí íbe dhi sè dhi, Yésu ní tàndì atsá tá kpà mómí ro

† 2:12 2:12 A kònò Longó ì 22:23. ‡ 2:13 2:13 A kònò Èsáyà 8:17-18.

àyì t́nì. 'O tá kò̀ǹnì, kitswálé áyì dràma sè dhi, í kò̀p̀furo Dzáborò adrélépi tá rinyí dràdrà àdhyà íbe dhi nì tà,

¹⁵ ìndì í kò̀trìró mónyá títí adrébhá tá àyì kì lókyá wáyi sè màrábà í ró dràdrà ròma sè dhi í be dhi bvó.

¹⁶ Tà bàti ró dhi, akódhi atsa ángélo kì ledé kòdhyà ko. Be ró dhi, atsa ína Abàramà nì ànzì kì ledé kòdhyà.

¹⁷ Asà dhi, adré tá làá dhi, akódhi kàtsá áyì adrúpi í t́nì tà títí í sè, kàtsáro àyì kì kòwánà kàdrì kitswálépi àyì kì kizà bha ìndì kitswálépi adrélé ka'ile dhi ró Gíkà kandrà, kò'oró tà títí dhi í móndí kì tàkonzì trizo be dhi bvó.

¹⁸ Tàko ko, akódhi nì tàndì nya tá kizà, tà dré tá adrèrà'a áyì tabhì dhi 'á. Asà dhi, a nì kitswá mónyá tà dré adrélé tabhìle dhi kì ledé bwà.

3

Yésu kàdrì Mósè nì lavú

¹ Dì áma adrúpi Gíkà dré azilé adrélé mónyá lólo ína í ró nì í, mì kisù rè Yésu nda nì tà ká. Akódhi, àpóstolò ìndì kòwánà kàdrì mà dré ka'ile bàti gò, adrézó tà nì nì longó dhi 'ì.

² Akódhi 'o tá tà títí Gíkà áyì zìlepi dhi dré bhàle í drígá dhi í, ngóro Mósè dré kpà tà títí Gíkà nì dzó na bhàle í drígá dhi kì 'òle dhi t́nì.

³ Dì, Yésu kitswá ína lindrì kàdrì sè Mósè nì lavú, ngóro dhyà adrélépi dzó si dhi dré adrélé lindrì íbe kàdrì, dzó síle nda àdhyà nì lavú dhi t́nì.

4 Tàko ko, dzó tíí dhi i dré dhi, dhya àyi ki sibhá dhi i be. Di, dhya ngá tíí dhi ki sílepi dhi, Gĩká 'i.

5 Mósè àdhya ró dhi, kitswá tá Gĩká dré ka'ile ngóro màrábà í dré bhàle áyi dzó na dhi ró gò, dré tà Gĩká dré lèle tàle lókyá adrélépi alìle dhi sè dhi ki longózó.

6 Di, Krísto àdhya ró dhi, kitswá ína Gĩká dré ka'ile ngóro áyi Mváagó í dré bhàle áyi dzó drìle dhi ró. Ama Gĩká ni dzó nda 'i, mà kàdré tròle tà mà dré ka'ile bàti gò, adrézó mĩ bha ásà, ìndì adrézó drĩ bha kuru ásà dhi rú dhi.

Ama ki togó 'òma tombálé ko dhi

7 Di ásà dhi, ngóro Tírí Lólo dré adrélé tàle Gĩká ni Kúlí na dhi tĩni:

«Ándrò dhi, mĩ kòyi Gĩká ni kúlí dhi,

8 mĩ kò'o àmi ki togó tombálé ko.

Mĩ kò'o ngóro àmi ki tábhí kya tĩni ko,

lókyá ì dré tá ligírà'a má rú, ìndì ì dré tá áma tabhĩrà'a duku na dhi 'á.

9 Kònàle dhi, ì tabhĩ tá ma, áma togó vwàvwà tabhĩzo,

tágba ì dré tá tà tíí má dré 'òle dhi ki nòzo kóná nyadhi-rĩ dhi.

10 Ásà dhi, áma togó dré aswázó mónnyá lókyá nda 'á dhi i rú.

Di má dré tàzoá dhi: <Í adré ngbú àyi ki togó tayí adrélé vwàle má rúsè vwàvwà.

Í nĩ kpà áma láti lebèle ko.>

11 Di má dré mòmndrà sìzo togóaswa dré, tàzoá dhi:

«Ayì nda ì kitswá tàdzí file àrà adrézó lovólé má
be dhi léna ko!»*

12 Dì áma adrúpi ì, mì kònò dóro, dhya àlo àmi kòfalé dhi kàdréro togó kònzi, adrélépi Giká lídrì ro dhi ni ka'ì ko gò, adrézó ayì alá akódhi rú dhi íbe ko.

13 Be ró dhi, mì kàdré ru timbà àmi kòfalésè àmi ki tà ka'ika'ì na kítú àlo àlo títi ì sè, àmi ki àlo kòtayíró ì tàkonzì dré litilé gò, ayì togó 'ozo tombalé Giká rú dhi ko. Lè mì kàdré 'oá kònini, à dré rè dhu adrérà'a kítú nda ni zi «Ándrò» dhi 'á.

14 Tàko ko, àma Krísto ni arúpi 'i bàti, mà kàdré tròle gígí ro tà mà dré ka'ile drìdrì dhi rú, tsale byá àma ki lókyá ni kùdù na dhi.

15 Ngóro Giká ni Kúlí dré adrélé tàle dhi tìni:
«Ándrò dhi, mì kòyi Giká ni kúlí dhi,
mì kò'o àmi ki togó tombalé, ngóro àmi ki tábhí
ì dré tá 'òle ì dré ligírà'a Giká rú dhi tìni
ko.»†

16 Dì àyi Giká ni kúlí yibhá gò, ì dré ligízó akódhi rú nda ì tá àdhibhá 'i? Ayì nda ì tá zakó móndyá títi Mósè dré tá adrìle apfòzo àyi íbe Èzèpétò lésè dhi 'i?

17 Dì Giká ni togó aswá tá kóná nyadhi-rì dhi àdhibhá ì rú? Ayì nda ì tá zakó móndyá tàkonzì 'obhá gò, ì dré ledhézó todràle duku na dhi 'i?

18 Dì Giká sè tá mònàrà àdhibhá ì dré tàzoá dhi, ì kitswá tàdzí file àrà adrézó lovólé í be dhi léna ko dhi? Ayì nda ì tá zakó móndyá akódhi ni kúlí gabhá 'òle dhi 'i?

* 3:11 3:11 A kònò Longó ì 95:7-11. † 3:15 3:15 A kònò Longó ì 95:7-8.

19 Di mà adré nòá dhi, àyi nda ì kitswá tá file àrà adrézó lovólé nda léna ko, ì dré Gìká ni ka'ile ko dhi sè.

4

Àrà adrézó lovólé Gìká be dhi

¹ Di Gìká lazi tà tayílé àma dré, tàzoá dhi, mà ni kitswá file àrà adrézó lovólé í be dhi léna. Asà dhi, mì kònò dóro, dhya àlo àmi kòfalé dhi kòtayíró lókyá fizo àrà nda léna dhi lapálé ko.

² Tàko ko, à longó Rúbí Tani àma dré yíle, ngóro Isèrelè ànzi nda kya tíni. Di, rúbí ì dré yíle nda ledé tá ina àyi ko. Angyá ko, ì yi tá rúbí nda kisúlé tà ka'ika'i sè ko.

³ Di, àma rúbí nda ni ka'ibhá dhi i, mà adré àmakya file àrà adrézó lovólé nda léna. Kàdré àrà nda ni tà sè dhi, Gìká tà dhi:

«Di má sè tá mònàrà togóaswa dré, tàzoá dhi:
 «Ì kitswá tàdzí file àrà adrézó lovólé má be dhi
 léna ko!»*»

Gìká tà tá tà nda kònini, tágba dré tá áyi àzì 'òzo akílé kidhólé í dré bvò bhàrà lésè dhi.

⁴ Tàko ko, à tisi tà kitú ni nzi-drì-rì ni tà dri, Gìká ni Kúlí na dhi kònini: «Kitú ni nzi-drì-rì sè dhi, Gìká dré lovózó àzì títi í dré tá 'òle dhi ì sè.»†

⁵ Di akódhi ni Kúlí nda adré kpà tàá dhi: «Ì kitswá tàdzí file àrà adrézó lovólé má be dhi léna ko.»

⁶ Di tayí dhu rè lókyá móndí àruka ì dré kitswázó file àrà adrézó lovólé nda léna dhi. Angyá ko, móndyá atú Rúbí Tani yibhá nda ì fi tá àyikya àrà nda léna ko, ì dré kúlí nda ni ka'ile 'òle ko dhi sè.

* 4:3 4:3 A kònò Longó ì 95:11. † 4:4 4:4 A kònò Kidhoma 2:2.

7 Di kóná bǐ lókyá nda àmvolésè dhi, Gìká dré gòzo tódhyá kítú àzya bha, kítú nda ni zìzo «Ándrò» gò, dré longózóá Dàwídi tí ngóro tìsìle kònwa dre dhi tìni:

«Ándrò dhi, mì kòyi Gìká ni kúlí dhi, mì kò'o àmi ki togó tombálé ko.»‡

8 Tàko ko, Yòsúwà kò'o tá kó rè móndyá nda i file àrà adrézó lovólé nda léna 'í dhi, kònò Gìká gò tá kítú àzya adrézó file lána dhi ni tà ta ko.

9 Di ásà dhi, tayí dhu rè àrà móndyá Gìká àdhya ì dré kitswázó lovólé lána sàbátù ni tà àdhya tìni dhi.

10 Àngyá ko, dhya ángùdhi filepi àrà adrézó lovólé Gìká be nda léna dhi, adré kpà lovólé áyi tàndi ni àzì sè, ngóro Gìká dré lovólé áyi àzì sè dhi tìni.

11 Adré di leà dhi, mà kò'o tà títí dhi i kitswázó file àrà adrézó lovólé nda léna, dhya àlo àma kòfalé dhi kògàro Gìká ni kúlí gò dhèzo Ìsèrèlè ànzi nda kya tìni ko.

12 Tàko ko, Gìká ni kúlí lídrì ro, ìndì adré tà 'o rìnyí sè. Kúlí nda tsi, sápi sí lìtsi be rì dhi ni lavú byá. Adré file móndí léna tsàle byá àrà akódhi ni tà kisùkisù lanzízó togó ni be dhi na. Adré file tsàle byá àrà akódhi ni fà ki lanzízó fà ni ni dò be dhi na. Adré tà akódhi dré adrélé kisùle dhi ki bvó lanzí, tà dré adrélé lèle 'òle dhi íbe.

13 Ngá àlo ngá títí Gìká dré bhàle dhi i kòfalé dhi kitswá áyi zu akódhi mìlèsè bwà ko. Ngá títí dhi i ngádra 'á, dhya mà dré dra àma ki tà títí dhi ki tàzo akódhi kandrà nda mi.

‡ 4:7 4:7 A kònò Longó i 95:7-8.

Yésu, àma ki kòwánà kàdrì lavúlé dhi 'i

14 Dì ásà dhi, mà kàdré tròle gígí ro tà mà dré ka'ile bàti gò, adrézó longóá dhi rú. Tàko ko, àma kòwánà kàdrì lavúlé, filepi bhù na tsàle byá Gìká ni tàndi véna dhi íbe. Akódhi nda, Yésu, Gìká ni Mvágó 'i.

15 Ama ki kòwánà kàdrì nda, móndí kitswálépi kizà do áyi togó na àma ki tà yàyà ki tà sè bwà ko dhi 'i ko. Be ró dhi, àma ki kòwánà kàdrì nda ína dhya tà títi dhi ì dré tabhìle àma tíni gò, dré ína tàkonzì 'òzo ko dhi 'i.

16 Dì tà mà dré ka'ile bàti nda sè dhi, mà kàdré àma ki kisi ànyi Gìká ni liríra adrézó òpì nya áyi togó tani sè dhi làga, kàdréro àma ki kizà bha, adrézó áyi togó tani bha àma rú, kitswázó àma ki ledé lókyá kitswálépi àma sè dhi sè be dhi bvó.

5

1 Kòwánà kàdrì ángùdhi móndí ì dré adrélé kipèle dhi, ì adré kipèá kitswálé áyi totó àyi ki kòfalé 'á Gìká be, adrélé ngá fe ìndì mòbòmà fe akódhi dré àyi ki tàkonzì ki tà sè.

2 Kòwánà kàdrì nda ni kitswá tà 'o togó yàyà sè móndyá tà nibhá ko, àyi ki tayíbhá litilé dhi ì dré, áyi tàndi ni tà dré kpà adrélé yàyà dhi sè.

3 Dì akódhi ni tà yàyà nda sè dhi, lè kàdré ngá fe mòbòmà ro áyi tàndi ni tàkonzì ki tà sè, adrézó kókpa feá móndí ki tàkonzì ki tà sè.

4 Dhya àlo kitswá áyi tàndi ni bha adrélé kòwánà ro lindrì kisúzó ásà dhi ko. Gìká kitswá ngbà 'í móndí ki zi adrélé àzì nda ni 'o dhi nì, ngóro dré Arónà ni zìle dhi tíni.

⁵ Kókpà kòdhi t́ni, Krísto bhà tá áyi t̀ndi adrélé kòwánà kàdr̀i ro m̀lanzìlanzì kisúzó ásà dhi ko. Be ró dhi, Gìká z̀i tá akódhi ǹi gò, t̀azoá drá dhi:

«Mì áma Mv́agó 'i. Àndrò dhi, má ti mì ma.»*

⁶ Tà kpà áyi Kúlí na dhi:

«Mì kòwánà kàdr̀i 'i kóná vésè kólyá, ngóró Mèlìkìsèdéké t́ni.»†

⁷ Lókyá Yésu nda dré tá adrérà'a bvò dri dhi 'á dhi, zi tá tà Gìká tí, adrézó ngòle kúlí 'u'ù sè àwó íbe dhya kitswálépi tá akódhi ǹi apá dràdrà lésè nda rú. Di Gìká dré akódhi ǹi ỳizo, dré áyi bhàle Gìká ǹi r̀inyí zàle dhi sè.

⁸ Tágba akódhi dré tá adrézó Gìká ǹi Mv́a 'i dhi, lè tá kòñ Gìká ǹi kúlí ka'íle 'òle dhi be, kizà í dré nyàle dhi sè.

⁹ Di Gìká kò'o akódhi ǹi tà kitswálé títí dre dhi, akódhi dré atsázó dhya adrélépi lídr̀i kóná vésè kólyá dhi ǹi fe mónnyá títí adrébhá áyi kúlí ka'í 'òle dhi i dré dhi ró.

¹⁰ Angyá ko, Gìká bhà akódhi adrélé kòwánà kàdr̀i ro ngóró Mèlìkìsèdéké t́ni.

Ama k̀i tà ka'íka'í tayima ko dhi

¹¹ Ama tà íbe bí tàle tà nda i dri. Di, tà nda k̀i àndu ngìma àmi dré dhi kòkóròko. Tàko ko, mì adré tà yi ǹile mbèlè ko.

¹² Lókyá lavú dre tò k̀idhólé kítú mì dré Yésu ǹi ka'izo dhi sè, atsálé nyànomvá kòndhi. Lè tá dhi, mì kàtsá tà tadhábhá i ró dre. Di, adré lèá dhi, à kògò Gìká ǹi kúlí ǹi tà adréle tadhále dr̀idr̀i

* 5:5 5:5 A kòndò Longó i 2:7. † 5:6 5:6 A kòndò Longó i 110:4.

dhi ki tadhá tódhyá àmi dré. Lè à kàdré bàsú fe àmi dré kòdhya, mányàngá tòmbatòmba 'i ko.

¹³ Dhya ángùdhi adrélépi ngbà 'í bàsú mvu dhi dhu rè mvámvá 'i. Akódhi nǐ rè tà adrélé tadhálé tà gyǎgya dri dhi i ko.

¹⁴ Di, mányàngá tòmbatòmba dhi ína móndí li'wabhá dre dhi i dré. Ayi nda ì adré ngbú adrélé nyáá atsázó tògyabhá ro, ì kòkitswáró tà dóro ki ni lanzílé tà kònzi íbe.

6

¹ Di ásà dhi, lè mà kòtayí tà adrélé tadhálé drǐdrǐ Krísto ni tà sè dhi i gò, adrézó tà adrébhá móndí ki 'o li'wálé àyi ki tà ka'íka'í na dhi ki tadhá kòdhya. Lè mà kògò tódhyá dzó ni pá bha, adrézó tà adrélé tadhálé drǐdrǐ kòni ki tadhá ko: dhyá ki togó ladzama tà adrébhá dhyá ki dri lile dràdrà kisú dhi ki tà sè dhi, Gìká ni ka'íma,

² tà tadhálé bàtísimò twátwa dhi ki tà dri dhi i, drígá bhàma móndí i dri dhi, móndyá dràbhá dre dhi ki ngàma dràdrà 'ásè dhi, ìndì móndí ki tàbvó Gìká dré dra tàle kitswálé kóná vèsè kólyá dhi.

³ Gìká kòlè dhi, mà ni 'òá kònìni.

⁴ Kàdré di móndyá dhebhá àyi ki tà ka'íka'í tayí dhi ki tà sè dhi, à ni kitswá àyi ki adri agòle àyi ki togó ladzá tódhyá dhi ngínìngìni ró? Tàko ko, àyi nda ì kisú tá Gìká ni ngádra ngá kazá àyi ki togó na dhi 'í. Ì tabhǐ tá tà tani dré afèle àyi dré bhù lésè dhi 'í. Ì kidhó tá adrélé Tírí Lólo ni tà ni 'í.

⁵ Ɔ tabhì tá Gíká ni kúlí gò, ì dré nìzoá tàle dhi, kúlí nda dóro dhi 'í. Ɔ kidhó tá kpà adrélé rinyí lókyá adrélépi alìle dhi àdhya ki ni dhi 'í.

⁶ Di tà nda kòdhi ì àmvolésè dhi, ì kòdhe àyi ki tà ka'íka'í tayí dhi, à kitswá àyi ki adri agòle àyi ki togó ladzá tódhyá dhi bwà ko. Tàko ko, ì adré àyikya gòle Gíká ni Mváagó ni tidí tódhyá fa kipakipa dri, adrézó kanyò fe akódhi dré mónnyá tíí ì mi.

⁷ Bvò adrélépi kozya adrélépi dhìle í dri rà dhi ni se gò, adrézó ngá 'o kàle bì dhya bvò nda ni 'àzo àyi dré dhi ì dré dhi, adré tà tani kisú Gíká vélésè.

⁸ Di, bvò adrélépi kùtsí ki 'o apfòle mbì wàyá ìbe dhi, atsá ìna ngá àngyá ro gò, Gíká dré adrézó 'òle bvò nda ni tatrí. Kùdù ro dhi, a ni zàá vèle àtsí sè.

⁹ Di, áma arúpi má dré lèle tò ni ì, tágba mà dré adrézó tà ta kònìni dhi, mà adré ka'íá dhi, mà ni àmikya tà tani lavulé dhi ki kisú, túmání lídrì kóná vésè kólyá dhi be.

¹⁰ Tàko ko, Gíká ngbú gyǎgya. Kitswá àzì dóro mà dré 'òle dhi ki tà tivì ko. Kitswá kpà lèle mà dré tadhálé í dré, tà mà dré 'òle ìndì mà dré adrélé 'òle àyi mónnyá lólo ì dré dhi ì sè dhi ni tà tivì ko.

¹¹ Di mà adré lèá dhi, àmi àlo àlo tíí dhi ì mà kàdré dhu rè tà 'o togó be àtsi ró kònìni tsàle kùdù na, mà kòkisúró tà mà dré adrézó mǐ bha ásà dhi ì kitswálé tíí be dhi bvó.

¹² Mà adré lèá dhi, mà kàtsá tòbvo ró ko, be ró dhi, mà kàdré àmikya tà 'o ngóro mónnyá adrébhá tà Gíká dré lazíle dhi ki kisú àyi ki tà

ka'ika'i sè ìndì àyi kì togó vwàvwà sè dhi kya tìni.

Tà Gìká dré lazílé dhi kitswá tàdzí ru ladzá ko

¹³ Lókyá Gìká dré tá adrérà'a tà lazí Abàráàmà dré dhi 'á dhi, sì tá mòndrà tadházóá dhi, í nì tà í dré lazílé nda nì 'o bàti. Dhya kàdrì akódhi nì lavúlépi, dré tá kitswázó mòndrà nda nì sì rú nì sè dhi tá yókódhó. Dì Gìká sì tá mòndrà nda áyi tàndì nì rú sè,

¹⁴ tàzoá dhi:

«Tà bàti ró dhi, má nì tà tani bha mí dri.

Má nì kpà ámi sùrú 'o lizólé zyandre ró.»*

¹⁵ Dì Abàráàmà kòletè tà nda togó vwàvwà sè dre dhi, dré tà Gìká dré lazílé nda nì kisúzó.

¹⁶ Mòndí ì kàdré mòndrà sì dhi, ì adré sìa mòndí kàdrì àyi kì lavúlépi dhi nì rú sè. Dì mòndrà nda adré tà ì dré tàle dhi nì 'o adrélé ru totó tātā, adrézó kayi títí dhi kì 'o akilé.

¹⁷ Dì Gìká sì tá kpà mòndrà tà í dré lazílé nda nì 'òzo adrélé ru totó tātā, ìndì tadházóá mòndyá adrébhá tá 'òle tà lazílé nda nì kisú dhi ì dré dhi, tà í dré kisùle 'òle nda kitswá tàdzí ru ladzá ko.

¹⁸ Dì Gìká 'o tá tà rì kitswábhá ru ladzá ko dhi ì. Kitswá kpà ína kinzò ta tàdzí ko. 'O tá kònìni, kitswázó àma àma kì zubhá í léna dhi kì timbà àma kì tà ka'ika'i na, mà kàdréró tròle gígí ro tà mà dré adrézó mì bha ásà dhi rú.

¹⁹ Tà mà dré adrézó mì bha ásà nda adré àma kì 'o adrélé àma kì totó tātā, tà àlo kòkitswáró àma kì tà ka'ika'i kizí ko dhi bvó. Tà mà dré adrézó mì bha ásà nda adré kpà àma kì 'o lavulé

* **6:14 6:14** A kònò Kidhoma 22:16-17.

kítá 'ìlè tépelò bhù àdhyà nì 'a lakízó dhi 'àsè, adrélé fìlè Arà lólo lavúlé dhi na.

²⁰ Yésu nì tándi fì àrà nda na àma kandrána àma kì tà sè dre. Tàko ko, akódhi atsá kòwánà kàdrì ro kóná vèsè kólyá Mèlikìsèdéké tìni.

7

Mèlikìsèdéké kòwánà kàdrì 'ì

¹ Mèlikìsèdéké nda tá ópí kàdrì bhàandre Sàlémà àdhyà drìlè dhi 'ì, ìndì kòwánà Gìkà kurú na bhù na dhi àdhyà 'ì. Abàramà dré tá adrerà 'a agòlè àdzú dré tá ópí kì lavúzó dhi lésè dhi 'á dhi, Mèlikìsèdéké nda lè tá ru kìsú akódhi be gò, dré tà tani bhàzo dríá.

² Dì Abàramà dré ngá títí í dré tá adólé àdzú nda lésè dhi kì dímè fèzo akódhi dré.* Rú Mèlikìsèdéké kòdhi adré zyà leá tàlè dhi «ópí tà gyägya àdhyà». Kòdhi íbe dhi, akódhi nì rú «ópí Sàlémà àdhyà» nda adré leá tàlè dhi «ópí tà kìdrìkìdrì àdhyà».†

³ Akódhi atá àko, andre àko, ìndì sùrú kómvo àko. Akódhi nì kìdhoma yókódhó, akódhi nì lídrì nì kùdù kpà yókódhó. Akódhi Gìkà nì Mv́a tìni, ìndì adré adrélé kòwánà kàdrì ro kóná vèsè kólyá.

⁴ Mì kìsù rè ngalè Mèlikìsèdéké nda nì tà tá kàdrì ngíni ya dhi ká! Ndìndì àma kì tábhí Abàramà nì tándi fè tá ngá títí í dré tá adólé àdzú lésè dhi kì dímè akódhi dré.

* **7:2 7:2** «Dímè» kòndhi, dhyá kì ngá títí adrélé kìsúlè, lanzílé 'a be mudrí dhi kì àlo adrélé fèlè Gìkà dré dhi 'ì. † **7:2 7:2** A kònò Kìdhoma 14:17-21.

5 Mòsè ni tatrítrí kúlí adré leá dhi, Léví ànzi bhàle adréle kòwánà i ró dhi ì kàdrè àyi ki adrúpi Ìsèrèlè ànzi ró dhi ki ngá tíí dhi ki dímè lokó àyi drígàsè, tágba àyi nda ì dré kpà adrézó Abàramà ni ànzi 'i dhi.

6 Di, tágba Mèlikìsèdékè nda dré angázó Léví ni sùrú lésè ko dhi, kisú tá ína Abàramà ni dímè akódhi drígàsè. Gò dré tà tani bhàzo dhya Gìká ni lazikúlí ki kisúlépi nda dri.

7 Ngóro mà dré nìle be dhi tìni dhi, dhya adrélépi tà tani bha dhi kàdrì, dhya adrézó tà tani bha dríá dhi ni lavú.

8 Léví ànzi adrébhá dímè kisú nda i àyikya móndí adrébhá dràle dràdrà dhi 'i. Di, Mèlikìsèdékè dímè kisúlépi nda ína dhya Gìká ni Kúlí dré adrézó tàá dhi, akódhi lídrì íbe kóná vésè kólyá dhi 'i.

9 Á ni kitswá ndìndì tàá dhi, Léví ànzi adrébhá dímè kisú nda ì fè tá àyi ki tàndì ki dímè Mèlikìsèdékè dré àyi ki tábhí Abàramà ni láti 'ásè.

10 Tàko ko, lókyá Mèlikìsèdékè dré tá Abàramà ni dímè kisúzó dhi sè dhi, Léví tá rè dhu áyi tábhí Abàramà ni rúbhá na be.

Yésu kòwánà kàdrì 'i Mèlikìsèdékè tìni

11 Tatrítrí kúlí Gìká dré tá fèle Ìsèrèlè ànzi i dré dhi adré àyi totó, tà Léví ànzi adrébhá kòwánà i ró dhi ì dré adréle 'òle dhi i dri. Di kòwánà nda ì kòkitswá tá tà 'o kitswálé tíí Gìká mìlèsè 'í dhi, lè tá akódhi kògò dhya àzya bha adréle kòwánà ro ngóro Mèlikìsèdékè tìni, di ngóro kòwánà angábhá Arónà ni sùrú lésè dhi i tìni ko dhi àdho tà sè?

12 Tàko ko, à kòladzá kòwánà ki tà dhi, adré kpà leá dhi, à kòladzá tátrítrí kúlí.

13 Ama ki Mírì mà dré adrézó tà kòdhi ki ta dhi angá tá ína sùrú twá lésè. Dhya àlo sùrú nda lésè dhi 'o tá àzì àlètàrì làga kòwánà ro tàdzí ko.

14 Angyá ko, mà nì tàle dhi, àma ki Mírì nda angá tá Yúdà nì sùrú lésè dhi be. Mósè tà tá tà àlo sùrú nda nì tà dri ko, dré tá adrérà'a kòwánà ki tà ta dhi 'á.

15 Tà mà dré adrélé tàle kòdhi ì atsá vélé ngádra 'á tà kònìdhi sè: Kòwánà àzya làsú be Mèlikìsèdékè tìni dhi apfò dre.

16 Akódhi nda atsá kòwánà ro, ngóro tòlì dré adrélé tàle mómí ki sùrú kómvo ki tà sè dhi tìni ko. Be ró dhi, atsá ína kòwánà ro, dré adrélé rìnyí íbe adrézó lídrì ro kóná vésè kólyá dhi sè.

17 Tàko ko, Gíká nì Kúlí adré tàà dhi:
«Mì kòwánà 'ì kóná vésè kólyá, ngóro Mèlikìsèdékè tìni.»‡

18 Dì Gíká bhà tá tòlì àku dhi gàrà dri, tòlì nda dré tá adrélé rìnyí àko ìndì tà àko dhi sè.

19 Angyá ko, Mósè nì tátrítrí kúlí kitswá tá ína tà àlo 'o kitswále títi bwà ko. Dì, nyànomvá dhi, Gíká bhà tà dóro tà àku nda nì lavúlèpi, mà dré adrézó mì bha ásà dhi dre gò, mà dré adrézó àma ki kisí ànyi akódhi làga tà nda sè.

20 Kòdhi íbe dhi, Gíká sè kpà mòmndrà tà nda nì bhàzo. Mómí àruka ì atsá tá kòwánà ì ró mòmndrà àko.

21 Dì, Gíká bhà ína Yésu atsále kòwánà ro mòmndrà sè, tàzoá drá dhi:
«Mírì sè tá mòmndrà, ìndì kitswá áyi kúlí ladzá ko:

‡ 7:17 7:17 A kònò Longó ì 110:4.

«Mi, kòwánà 'i kóná vèsè kólyá.»»[§]

²² Dì ásà dhi, Yésu atsa ina dhya adrelépi tà dóro lavulé Giká dré bhàle ru yizo móndí íbe dhi ni 'o adrelé ru totó tātā dhi ró.

²³ Tátrítrí kúlí zàle dhi, móndí bí dhi ì atsa tá kòwánà i ró, dràdrà dré tá adrelé àyi ki àzì kíkí dhi sè.

²⁴ Dì, Yésu adré ina àzì 'o kòwánà ro kóná vèsè kólyá, dré adrelé lídrì íbe kóná vèsè kólyá dhi sè.

²⁵ Dì ásà dhi, akódhi ni kitswá móndyá adrébhá alile Giká véle í sè dhi ki tidrí kitswálé títi, í dré adrelé ngbú lídrì íbe adrézó tà zi Giká tí àyi dré dhi sè.

²⁶ Dì Yésu nda, kòwánà kàdrì kitswálépi títi àma sè dhi 'i. Angyá ko, akódhi lólo, tà àko í rú, ìndì tàkonzì àko. Giká bhà kpà akódhi twá tàkonzìbhá i rúsè gò, akódhi ni tingázó zá kuru bhù ki lavú.

²⁷ Dì, akódhi adré ina tà 'o ngóro kòwánà kàdrì àruka kya tíni ko. Tàko ko, kítú àlo àlo títi i sè dhi, àyi nda ì adré mòbòmà fe àyi ki tàndi ki tàkonzì ki tà sè 'íká, gò ì dré kpà adrézó fèà móndí ki tàkonzì ki tà sè ndò. Dì, akódhi fè ina i mòbòmà ro ngbà 'í vèsè àlo móndí ki tàkonzì ki tà sè dre.

²⁸ Tátrítrí kúlí adré móndí adrébhá tà íbe yàya dhi ki bha adrelé kòwánà kàdrì i ró. Dì, mòndrà Giká dré síle tátrítrí kúlí nda ni fèma àmvolésè dhi, bhà ina Giká ni Mvágó adrelé kòwánà kàdrì kitswálépi títi dhi ró, adrelé kóná vèsè kólyá.

§ 7:21 7:21 A kònò Longó i 110:4.

8

Yésu, kòwánà kàdrì tà tídhí Giká dré bhàle ru yìzo mómí íbe dhi nì tà sè dhi 'i

¹ Tà kàdrì mà dré adrélé tàle dhi, tà kònìdhi 'i: Ama kòwánà kàdrì làsú be kònìni nda íbe. Akódhi nda lírì adrélé Giká múrúngú dhi nì lírìrà òpì àdhyà nì dríágó lésè bhù na.

² Kònàle dhi, adré Giká nì tà 'o àrà lólo adrézó akódhi nì lindrì bha lána dhi na. Arà nda, tàbèrènakolò tàndi Mírì dré ledélé nì, mómí ì dré ledélé ko dhi 'i.

³ Kòwánà kàdrì títi adrélé bhàle dhi i, à adré àyi ki bha adrélé ngá fe ìndì mòbòmà fe Giká dré. Adré di leá dhi, àma ki kòwánà kàdrì kàdré kpà ngá íbe fèle Giká dré.

⁴ Kònò akódhi nda kàdré tá kònwa bvò dri dhi, kitswá tá ndìndì adrélé kòwánà ro ko. Tàko ko, kòwánà adrébhá ngá fe Giká dré ngóro tátrítrí kúlí dré adrélé tàle dhi tíni dhi i be.

⁵ Ayì nda ì adré àyi ki àzì 'o kòwánà i ró ngá líndrì adrébhá ngá tàndi bhù na dhi ki tadhá dhi i sè. Àsà dhi, lókyá Mósè dré tá adrerà'a 'òle tàbèrènakolò ledé dhi 'á dhi, Giká lazì tá tà akódhi dri, tàzoá dhi: «Mí kònò dóro, mí kòledéro ngá títi dhi i làsú be ngóro má dré tadhále mí dré kóngó drìna dhi tíni.»*

⁶ Di, nyànomvá dhi, àzì Yésu dré kisulé kòwánà àdhyà ró dhi ína kàdrì àyikya ki lavú byá. Tàko ko, akódhi adré àyi totó tà 'o mómí ki kòfalé 'á Giká be, tà tídhí Giká dré bhàle ru yìzo àyi íbe dhi nì tà sè. Tà tídhí ru yìzo nda kpà kàdrì, tà

* 8:5 8:5 A kònò Pfòma 25:40.

àku ru yìzo dhi ni lavú. Kòdhi ìbe dhi, lazikúlí tà tídhí ru yìzo nda dré adrézó àyi totó driá dhi i kókpà kàdrì, lazikúlí àku dhi ki lavú.

⁷ Kònò tà àku Gìkà dré tá bhàle ru yìzo móndí ìbe nda kàdré tá dóro kitswálé títi dhi, tà adrézó àzya ni ni bha àrà ni 'á dhi ni tá adré yókódhó.

⁸ Dì, Gìkà kisú tá ìna tà kònzi àyi móndyá i véna gò, tàzoá dhi:

«Mírì tà dhi: Mì yi rè ká! Lókyá adrélépi alìle dhi sè dhi,
má ni tà tídhí ru yìzo tódhyá Ìsèrélè ànzi ìbe, ìndì Yúdà ànzi ìbe dhi ni bha.

⁹ Tà tídhí ru yìzo nda kitswá adrélé ngóró tà àku má dré tá bhàle ru yìzo àyi ki tábhí ìbe dhi tíni ko.

Lókyá nda kònàdhi sè dhi, má ru tá àyi ki drígá gò, àyi ki adrìzo apfòle Ezèpètò lésè.

Dì, ì ka'ì tá àyikya tà má dré bhàle ru yìzo àyi ìbe nda ni lebèle ko.

Gò má dré gòzo véle àyi ki tà kisù ko.

¹⁰ Dì, Mírì tà dhi: Lókyá adrélépi alìle dhi sè dhi, tà tídhí má dré dra bhàle ru yìzo tódhyá Ìsèrélè ànzi ìbe nda, tà kònìdhi 'i:

Má ni áma tátírítrí kúlí bha àyi drìna,

kúlí nda ki tisìzo àyi ki togó na.

Má ni mána adré àyi ki Gìkà ro,

ìndì ì ni àyikya adré áma móndyá i ró.

¹¹ Dhya àlo kitswá gòle àyi àzya 'i yà, kó ngalè àyi adrúpi 'i yà dhi ni tadhá,

tàzoá dhi <Mí kònì Mírì> dhi ko.

Tàko ko, àyi nda ki títi áma ni,

kidhólé móndí tàko lavúlé àyi kòfalé dhi rú, tsalè móndí kàdrì lavúlé dhi rú.

12 Angyá ko, má ni àyi ki tà kònzi ki tri.

Má kitswá gòle véle àyi ki tàkonzì ki tà kisù ko.»†

13 Di Gĩká dré tà ru yĩzo nda kòdhi ni zìle «tídhi ro» dhi sè dhi, kòdhi adré tadhá dhi, akódhi bhà tà àku ru yĩzo nda gàrà dri dre. Tà bhàle gàrà dri adrélepi kpà agàle dhi, adré 'òle tavìle.

9

Tòlì àku adrézó Gĩká ni lindrì bha ásà dhi i

1 Tà àku Gĩká dré tá bhàle ru yĩzo Ìsèrélè ànzi íbe nda tá tòlì adrézó Gĩká ni lindrì bha ásà dhi íbe, tùmání àrà lólo bvò dri adrézó akódhi ni lindrì bha lána dhi be.

2 Di à ledé tá tàbèrènakolò, 'a ni ni lakízó 'a be rì. A zi tá 'a ni ni àlo kìle nda ni rú «Àrà lólo dhi». Àrà nda léna dhi, à bhà tá ngá adrézó àtsí tosó sílá dhi, mísá àlo dhi, ìndì mápà fèle Gĩká dré dhi íbe.

3 Kítá 'ìle tàbèrènakolò nda ni 'a lakízó dhi àmvolésè dhi, 'a ni ni rì rú zìle «Àrà lólo lavulé dhi» tá be.

4 Àrà nda léna dhi, à bhà tá àlètàrì ledélé órò sè adrézó béndélé za Gĩká dré dríá dhi, ìndì kpúkúbhú rúbhá ni ni ndryàzo tíí órò sè, tà Gĩká dré tá bhàle ru yĩzo móndí íbe nda àdhyà be. Kpúkúbhú nda léna dhi, à bhà tá lìdrí ledélé órò sè mánna íbe í léna dhi, kùtù fa Arónà àdhyà bí àlú ì dré topfòzo dríá dhi, ìndì kírà tátátrí kúlí tìsìzo àyi dri, adrébhá tà Gĩká dré tá bhàle ru yĩzo móndí íbe nda ni tà tadhá dhi íbe.

5 Kpúkúbhú nda drìle dhi, à bhà tá kèrùbimà adrébhá Gĩká ni adrema mĩlanzìlanzì ro dhi ni

† 8:12 8:12 A kònò Yèrèmíyà 31:31-34.

tadhá dhi i. Kèrùbímà nda ki kupfú i zàle dhi, àrà adrézó móndeí ki tàkonzì tri dhi tá be. Di, nyànomvá dhi, mà kitswá tà nda kòdhi ki àndu ngi mĩbhalé tí bwà ko.

⁶ A kòtobhà ngá tíí nda i tàbèrènákolò nda léna kònini dre dhi, kòwánà ì adré tá file kítú àlo àlo tíí i sè 'a ni ni àlo kile nda léna, adrélé àyi ki àzì 'o.

⁷ Di, kàdré ína 'a ni ni rĩ kile nda ni tà sè dhi, kòwánà ki kàdrì adré tá ngbà 'í file lána dhi nì. Adré tá ngbà 'í file lána vèsè àlo kóná àlo sè. Adré tá ngbú file kàrí be, adrélé fèà Gìká dré àyi tàndi ni tàkonzì ki tà sè, ìndì móndeí ki tàkonzì ì dré tá 'òle tà nìma ko na dhi ki tà sè.

⁸ Kòdhi Tírì Lólo adré tá tadhá dhi, à nzì tá láti adrézó file Arà lólo lavulé nda léna dhi rè ko, tàbèrènákolò ni àlo nda dré tá rè dhu adrèrà'a be dhi 'á.

⁹ Kòdhi adré lókyá ándrò kòndhi ni tà tadhá. Adré tadhá dhi, ngá kòwánà ì dré adrélé fèle mòbòmà íbe Gìká dré dhi ì kitswá móndeí adrèbhá lisámbò nda ki 'o dhi ki togó temvé kitswálé tíí dhi bwà ko.

¹⁰ Angyá ko, ngá ì dré adrélé fèle Gìká dré nda i ngbà 'í mányàngá i ngá mvùle dhi íbe dhi 'i. Tà ì dré adrélé 'òle nda i ngbà 'í tà twátwa adrézó móndeí ki rúbhá ki temvé dhi 'i. A adré tòlí nda ki 'o kònini, tsàle lókyá Gìká dré tà tídhí dhi ni bhàrà'a dhi 'á.

Krìsto ni kàrí kitswá móndeí ki togó ki temvé kitswálé tíí

¹¹ Di, nyànomvá dhi, Krìsto apfò kòwánà kàdrì ro tà dóro atsábhá dhi ki tà sè dre. Fi kpà

tàbèrènákolò kàdrì kitswálépi tíí àlo ni ni lavú dhi léna dre. Tàbèrènákolò nda, tàbèrènákolò bvò kòndi àdhya mómí ì dré ledélé àyi ki drígá sè dhi 'i ko. Be ró dhi, tàbèrènákolò nda, tàbèrènákolò bhù àdhya 'i.

¹² Akódhi fì lána ndrìago ki kàrí tiàgo kya be fèle dhi sè ko. Be ró dhi, fì ina ngbà 'í vèsè àlo Arà lólo lavulé dhi léna áyi tándi ni kàrí sè, kitswálé àma ki apá tàkonzì ni rĩnyí lésè kóná vèsè kólyá.

¹³ Tátrírí kúlí zàle dhi, à adré ndrìago ki kàrí tiàgo kya be dhi ni adó tìkàrá zàle dhi ni tópfó be, ligìle mómíyá adrèbhá ndí ró àyi ki tàkonzì sè dhi i drìsè, kitswázó àyi ki rúbhá ki temvé, àyi ki 'òzo atsálé lólo Gìká dré.

¹⁴ Kàdré kònini dhi, Krísto ni kàrí adré di véle àma ki togó ki temvé tà mà dré 'òle adrèbhá tá àma ki dri lile dràdrà kisú dhi i lésè, mà kàdréró Gìká adrélépi lídrì ro dhi ni tà 'o be dhi bvó! Tàko ko, Tírí Lólo adrélépi kóná vèsè kólyá dhi ni rĩnyí sè dhi, Krísto fè áyi tándi mòbòmà kitswálépi tíí dhi ró Gìká dré àma ki tàkonzì ki tà sè.

¹⁵ Asà dhi, Krísto nda dhya adrélépi áyi totó tà 'o mómí ki kòfalé 'á Gìká be, tà tídhí Gìká dré bhàle ru yìzo àyi íbe dhi ni tà sè dhi 'i, mómíyá Gìká dré azilé dhi ì kòkisúró tà dré lazilé àyi dré tàyilé ro dhi, adrézó ába kóná vèsè kólyá. Tàko ko, Krísto drà àyi ki apá àyi ki tàkonzì ì dré tá 'òle tà àku ru yìzo dhi zàle dhi i lésè dre.

¹⁶ Kàdré wárágà tisìle tàyilé ngá ki tà sè dhi ni tà sè dhi, adré lèá dhi, à kòtadhá rè zyà dhya wárágà nda ni tisìlepi dhi drà dre káyà dhi 'íká.

¹⁷ Tàko ko, à kitswá tà 'o wárágà nda sè bwà

ko, dhya nda dré rè dhu adrérà'a lídrì íbe dhi 'á. A ni ngbà 'í kitswá tà 'o ásà dhya nda ni dràma àmvolésè.

¹⁸ Tà nda sè dhi, Gíká bhà tá ndìndì tà àku ru yìzo móndí íbe dhi kàrí sè.

¹⁹ Angyá ko, Mósè kòlongó tà títi tátrítrí kúlí dré tá adrélé tàle à kò'o dhi i móndyá títi i dré dre dhi, dré tiàgo ki kàrí ndrìàgo kya be dhi ni adózó amulé yí be gò, ligìzoá búkù tátrítrí kúlí nda àdhya dri, ìndì móndyá títi nda i drìsè, fanzì rú zìle ìsópè dhi sè, ìndì kítá kǎ dhi sè.

²⁰ Gò dré tàzoá dhi: «Kònìdhi, kàrí tà Gíká dré bhàle ru yìzo àmi íbe dhi àdhya 'i.»*

²¹ Dì dré kpà kàrí nda ni adózó ligìle tàbèrènakolò dri, ìndì ngá títi adrézó Gíká ni líndrì bha ásà dhi i drìsè.

²² Tà bàti ró dhi, tátrítrí kúlí adré làá dhi, à kàdré ànyànyì ngá títi dhi ki temvé kàrí sè. Angyá ko, kàrí kòkutú ko dhi, Gíká kitswá móndí ki tàkonzì tri ko.

²³ Dì adré tá làá dhi, à kàdré ngá líndrì adrébhá ngá tàndi bhù na dhi ki tadhá nda kòdhi ki temvé kònìni. Adré dì làá dhi, à kàdré ngá tàndi bhù àdhya ki temvé mòbòmà dóro mòbòmà nda ki lavúbhá dhi i sè.

²⁴ Tàko ko, Krísto fì tá àrà lólo ledélé móndí ki drígá sè, adrélépi tá ngá líndrì ngá tàndi bhù na dhi àdhya ró dhi léna ko. Be ró dhi, fì ína bhù ni tàndi na gò, pfòle adrélé Gíká kandrà àma ki tà sè.

²⁵ Fì tá kpà bhù na kitswálé áyi fe mòbòmà ro vésè be bí, ngoró kòwánà ki kàdrì dré adrélé file

* 9:20 9:20 A kònò Pfòma 24:8.

Arà lólo lavúlé dhi léna kóná àlo àlo títi i sè kà'wá ki kàrí sè dhi tíni ko.

²⁶ Kònò Krísto kàdré tá 'òá kònìni dhi, a ni tá leá dhi, kàdré kizà nya vèsè be bí kídholé bvò ni bhàma lésè. Di, nyànomvá, lókyá kùdù kònìdhi sè dhi, Krísto apfò ngbà 'í vèsè àlo áyi fe mòbòmà ro, kitswálé tàkonzì ki tà 'o akílé dhi dre.

²⁷ Adré leá dhi, móndí àlo àlo títi dhi ì kòdrà vèsè àlo gò, àmvolásà dhi, Gíká kòtáro áyi ki tàbvó.

²⁸ Kókpà kòdhi tíni, Krísto fè i dràle mòbòmà ro vèsè àlo, kitswálé móndí zyandre dhi ki tàkonzì ki tingá. A ni kpà go apfòle vèsè ni rì sè. Di, a ni go apfòle kitswálé tàkonzì tingá dhi bvó ko. Be ró dhi, a ni go apfòle kitswálé lídrì kóná vèsè kólyá dhi ni fe móndyá adrèbhá áyi letè dhi i dré.

10

Krísto fè i dràle mòbòmà ro ngbà 'í vèsè àlo

¹ Tà Mósè ni tátírítrí kúlí dré adrélé tàle dhi i ngbà 'í tà dóro adrèbhá alìle dhi ki líndrì 'ì, tà dóro tàndi nda 'i ko. Ásà dhi, tágba à kàdré mòbòmà fe Gíká dré kóná àlo àlo títi i sè landè àko ró yà dhi, tátírítrí kúlí nda kitswá tàdzí móndyá adrèbhá áyi ki kisí Gíká kandrà dhi ki 'o kitswálé títi ko.

² Kònò kòkitswá tá móndyá adrèbhá lèsámbo 'o nda ki togó temvé kitswálé títi 'í dhi, ì kitswá tá gòle véle áyi ki tàkonzì kisù ko gò, à dré mòbòmà fèma áyi ki tà sè dhi ni tayízó.

³ Tà bàti ró dhi, mòbòmà adrélé fèle kóná àlo àlo títi i sè nda ì adrè móndyá nda ki tàkonzì 'o agalé áyi léna dhi nì.

4 Angyá ko, tiàgo ki kàrí ndrìàgo kya be dhi kitswá tãdzí tàkonzì tingá ko.

5 Di ásà dhi, Krísto dré tá adrérà'a 'òle alìle bvò kònìdhi lé dhi 'á dhi, tà tá Giká dré dhi:

«Mí lè tá mòbòmà ì ìndì ngá adrélé fèle mòbòmà ro mí dré dhi íbe kòdhya ko.

Di, mí ledé mína rúbhá má dré kitswálé fèle dhi kòdhya.

6 Mí ka'ì tá kà'wá adrélé zàle dhi ì, ìndì mòbòmà adrélé fèle tàkonzì ki tà sè dhi íbe kòdhya ko.

7 Di má dré tazoá dhi: «Á! Giká, ma kònìdhi.

Má alì tà mí dré adrélé lèle má kò'o dhi ni 'o, ngóro tisìle áma tà sè ámi búkù pàle dhi léna dhi tìni.»*

8 Di Krísto nda tà tá rè zyà dhi: «Mí lè tá mòbòmà ì, ngá adrélé fèle dhi ì, kà'wá adrélé zàle dhi ì, ìndì mòbòmà adrélé fèle tàkonzì ki tà sè dhi íbe kòdhya ko. Mí ka'ì tá kpà ngá nda ì ko.» Tà tá kònìni, tágba tátítrí kúlí dré adrézó lèá dhi, à kàdré ngá nda ki fe Giká dré dhi.

9 Gò dré tazoá dhi: «Ma kònìdhi. Má alì tà mí dré adrélé lèle má kò'o dhi ni 'o.» Ásà dhi, bhà tá tà àku nda gàrà dri, tà tídhí nda ni bhàzo àrà ni 'á.

10 Di Yésu Krísto dré tà Giká dré tá lèle í kò'o dhi ni 'òle dhi sè dhi, Giká 'o àma atsálé lólo í kandrá, Krísto ni rúbhá fèle ngbà 'í vèsè àlo mòbòmà ro àma ki tà sè dhi sè.

11 Tátítrí kúlí zàle dhi, kòwánà títi dhi ì adré ngbú adrélé àyi ki àzì 'o kítú àlo àlo títi ì sè, adrézó mòbòmà fe landè àko ró, tágba mòbòmà

* 10:7 10:7 A kònò Longó ì 40:7-9.

nda ì dré kitswázó tàdzí móndí ki tàkonzì tingá ko dhi.

¹² Dì, Krísto fè ìna i ngóro mòbòmà àlo kwákwá fèle tàkonzì ki tà sè kitswálépi lókyá tíí i sè dhi ró gò, dré lirízó Gíká nì dríágó lésè.

¹³ Kìdhólé lókyá nda sè dhi, adré lókyá Gíká dré dra àyi kàribhá ki bhàzo adrélé àyi pá zàle dhi nì letè.

¹⁴ Tàko ko, mòbòmà àlo kwákwá nda sè dhi, 'o mónnyá Gíká dré bhàle twá adrélé ìna ró dhi i kitswálé tíí kóná vèsè kólyá.

¹⁵ Tírí Lólo adré kpà tà nda ki longó kòdhya. Angyá ko, tà tá rè zyà dhi:

¹⁶ «Mírì tà dhi: Lókyá adrélépi àlìle dhi sè dhi, tà tídhí má dré dra bhàle ru yìzo tódhyá àyi ìbe dhi, tà kònìdhi 'i:

Má nì áma tátírí kúlí bha àyi ki togó na, kúlí nda ki tisìzo àyi drìna.»†

¹⁷ Gò tàà dhi:

«Má kitswá gòle véle àyi ki tàkonzì ki tà kisù, tà kònzi ì dré 'òle dhi ìbe ko.»‡

¹⁸ Dì Gíká kòtrì móndí ki tàkonzì i kònìni dhi, adré dì leà dhi, à kògò véle mòbòmà fe tàkonzì nda ki tà sè ko.

Ama ki kisima ànyi Gíká làga dhi

¹⁹ Dì áma adrúpi i, mà dré adrélé Yésu nì tà ka'ì bàti dhi sè dhi, mà kitswá adrélé fìle Arà lólo lavúlé dhi léna akódhi nì kàrì sè.

²⁰ Mà adré fìle lána láti tídhí lídrì ro dré nzìle àma dré kitswázó lavúlé kítá 'ìle dhi 'àsè dhi 'àsè. Kítá 'ìle nda, akódhi nì rúbhá 'i.

† 10:16 10:16 A kònò Yèrèmyà 31:33. ‡ 10:17 10:17 A kònò Yèrèmyà 31:34.

21 Di ásà dhi, mà dré adrélé kòwánà kàdrì adrélépi Giká ni dzó drìle dhi íbe dhi sè dhi,

22 mà kàdré àma ki kisí ànyi Giká làga togó dóro adrélépi akódhi ni ka'ì bàti dhi sè. Tàko ko, akódhi temvé àma ki togó, àma ki tàkonzì nǐnǐ tingázó dre. Dzì kpà àma ki rúbhá yǐ tsèrèlè dhi sè dre.

23 Mà kàdré kpà tròle gígí ro tà mà dré adrézó mǐ bha ásà, adrézó kpà longóá dhi rú. Tàko ko, Giká tà nda ni lazilépi dhi kitswá adrélé ka'ile togó wǎyi sè.

24 Mà kàdré kpà àma ki adrúpi ki tà kisù, adrézó ru kodzó àma kòfalésè, mà kàdréro tà dóro 'o lèle sè.

25 Mà kòtayí adrema ru kimó àma ki adrúpi íbe dhi ngóro móndí àruka kya tǐni ko. Be ró dhi, mà kàdré ru timbà àma kòfalésè àma ki tà ka'ika'ì na. Mà kàdré véle 'òá adrézó lèle ába drìdrì, mà dré adrérà'a kitú Mírì dré dra agózo dhi ni no atsàrà'a ànyi dhi 'á.

26 Di, mà kògò adrélé tàkonzì 'o ìze sè mà dré tà bàti kisúzó nǐle dhi àmvolésè dhi, mòbòmà kitswálepì tàkonzì nda ki tingá dhi nǐ adré véle yókódhó.

27 Mà kàdré 'òá kònìnì dhi, tayí ngbà 'í tirì àma dré, mà dré adrérà'a Giká ni tàbvó tàma letè, tímáńí àtsí kàdrì dra akódhi ni kàribhá ki zàlepì véle dhi be dhi 'á.

28 Tàko ko, dhya àlo kògà Mósè ni tátírítrí kúlí 'òle gò, móndí rǐ yà, kó ngalè na yà tà nda ni nobhá mǐ sè dhi ì dré akódhi ni asíkizò dhi, à adré akódhi nda ni 'o dràle, kizà nǐ nǐ bha àko ró.

29 Kàdré kònìni dhi, mì adré kisùá dhi, à ni di vélé tà ño dhya adrélépi Gìká ni Mvá ni ayízè, adrélépi kàrí tà Gìká dré bhàle ru yìzo dhi àdhya áyi 'òlepi atsálé lólo dhi ni no ngá tàko ró, ìndì adrélépi Tírí Gìká dré fèle áyi togó tani sè dhi ni lodhá dhi dri ngíni?

30 Angyá ko, mà nǐ dhya tà kòni ki tàlepi dhi be: «Má ni móndí ki tà kònzì ki vúdrǐ logó àyi dré dhi ma. Má ni tà logó àyi dré tà ì dré 'òle dhi i tí dhi ma.» Akódhi nda tà kpà dhi: «Mírǐ ni áyi móndyá ki tàbvó ta.»§

31 Dhèle Gìká lídrǐ ro dhi drígá dhi, tà adrélépi tirǐ fe gàle dhyá léna dhi 'i!

32 Mǐ kisù rè lókyá mì dré tá Gìká ni ngádra kisúzó ngá kazá àmi ki togó na dhi ká! Lókyá nda sè dhi, tágba mì dré tá adrézó kizà nya dhi, mì adré tá àmi ki togó tsi àdzú kàdrǐ dhi na.

33 Lókyá àruka i sè dhi, à adré tá àmi ki lodhá, adrézó àmi ki mǐ pfo móndyá títi i kandrá. Lókyá àruka i sè dhi, mì adré tá àmi ki totó tātā móndí adrébhá kizà nya kònìni dhi làga.

34 Mǐ adré tá kizà do àmi ki togó na móndí 'ìle bǎdzó na dhi ki tà sè. A kàdré àmi ki ngá topá dhi, mì adré tá tà nda ni ka'ì dóro, adrézó lenzélé ásà. Tàko ko, mì nǐ tá tàle dhi, àmi tá àmikya tà dóro ngá nda ki lavúbhá dhi íbe, ìndì tà nda ì kitswá akílé bwà ko dhi be.

35 Dì ásà dhi, mì kòbhe tà mì dré ka'ìle bàti dhi ko. Angyá ko, mì ni làgí múrúngú kisú ásà.

36 Adré di leá dhi, mì kàdré togó tsi, adrézó tà Gìká dré adrélé lèle mì kò'o dhi ki 'o, mì kòkisúró

§ 10:30 10:30 A kònò Dùtèrònómè 32:35-36.

tà dré lazilé dhi be dhi bvó.

³⁷ Tàko ko, ngóró Gíká ni Kúlí dré adrélé tàle dhi t́ni:

«Tayí ngbà 'í lókyá tsà,

dhya adrélépi alíle dhi dré alizo. Kitswá ína gíle ko.

³⁸ Dhya adrélépi gyăgya má mílèsè dhi ni adré lídrì íbe áyì tà ka'íka'í sè.

Dì, kògò ína bvólé ro dhi, áma togó kitswá kinílé akódhi ni tà sè ko.»*

³⁹ Ama ró dhi, àma móndí adrèbhá gòle bvólé ro kitswále dràdrà kisú dhi 'í ko. Be ró dhi, àma àmakya móndí adrèbhá Gíká ni ka'í gò adrézó adrílé dhi 'í.

11

Tà ka'íka'í

¹ Dhya adrélépi tà ka'íka'í íbe bàti dhi adré ka'íá tàle dhi, í ni dra tà í dré adrézó m̀ bha ásà dhi ki kisú káyà dhi. Adré kpà niá tàle dhi, tà í dré kitswále nòle m̀ sè ko dhi ki dra ru 'o káyà dhi be.

² Atú dhi, àma ki tábhí ì ka'í tá Gíká kònìni gò, akódhi dré àyi ki tà bhàzo kuru ásà.

³ Tà ka'íka'í sè dhi, mà ǹ tàle dhi, Gíká bhà bhù i bvò be áyì kúlí sè dhi be. Dì ngá adrélé nòle m̀ sè dhi ì apfò ngá adrélé nòle m̀ sè ko dhi ì lésè.

⁴ Tà ka'íka'í sè dhi, Abélè fè tá Gíká dré mòbòmà dóro dhi Kàyínà àdhya ni lavú. Akódhi ni tà ka'íka'í nda sè dhi, Gíká ka'í ngá dré fèle nda i gò, akódhi ni tà bhàzo kuru, akódhi ni zizo móndí gyăgya dhi ró. Dì tà ka'íka'í nda sè dhi,

* **10:38 10:38** A kònò Abàkúkà 2:3-4.

Abélè adré rè dhu tà ta àma dré, tágba dré dràzo dhi.

⁵ Tà ka'ika'í sè dhi, Giká do tá Ènókà í véna, kòdràró ko dhi bvó. Di à dré gòzo véle akódhi ni kisú ko, Giká dré tá akódhi ni dòle í véna dhi sè. Angyá ko, Giká ni Kúlí adré tàá dhi, drìdrì Ènókà nda ni dòzo dhi kandrá dhi, akódhi ni tà 'o tá Giká ni togó kinílé.

⁶ Di, tà ka'ika'í àko dhi, dhya àlo kitswá ína Giká ni togó 'o kinílé bwà ko. Tàko ko, lè dhya ángùdhi adrélépi áyi kisí ànyi Giká làga dhi kàdré ka'íá dhi, akódhi be, ìndì adré làgí múrúngú fe mónyá títi adrèbhá áyi nda togó wáyi sè dhi i dré káyà dhi.

⁷ Tà ka'ika'í sè dhi, Giká dré tá tà lazízó Nówè dri tà kitswálé nòle rè ko dhi ki tà sè dhi, Nówè ka'í tá Giká ni kúlí nda 'òle gò, bwátù kàdrì dhi ni ledézó kitswázó áyi sùrú tidrí. Di ásà dhi, bhà tá tà mónyá bvò àdhya i dri gò, dré atsázó gyàgya Giká mìlésè áyi tà ka'ika'í nda sè.

⁸ Tà ka'ika'í sè dhi, Giká dré tá Abàramà ni zìzo lile bvò dré kitswálé kisúlé tàyilé ro dhi na dhi, Abàramà ka'í tá Giká ni kúlí nda 'òle gò, dré lizo, tágba dré tá nìzoá ngalè í adré tá lile ángolé ya dhi ko dhi.

⁹ Akódhi ni tà ka'ika'í nda sè dhi, dré bhà mòzo adrézó móndí twá ro bvò Giká dré tá lazilé í dré nda na. Gò dré adrézó wémà i zále, ngóro ísákà i Yàkóbhò be tà lazilé nda ni kisúbhá tàyilé ro dhi i dré kpà 'òle dhi tìni.

¹⁰ Tàko ko, adré tá bhàandre Giká dré tá tà ni ni kisùzo drìdrì gò, sizoá pá íbe tàtà dhi ni letè.

11 Tà ka'ika'ĩ sè dhi, Abàràrà nda kisú tá rinyí mvá tizo, tágba akódhi ni kóná dré tá lavúzó, ìndì Sàrà ni tàndì dré tá adrézó kóndó ro dhi. Angyá ko, nò tá Giká tà nda ni lazílépi í dré dhi ngóro dhya í dré kitswálé ka'ile togó wáyi sè dhi ró.

12 Di ásà dhi, agó àlo adrélépi tá ànyi dràdrà mìle nda lésè dhi, ànzì ì dré topfòzo lizólé zyandre ró, ngóro bhìbhìnyà bhù mibhalé 'á dhi ì tìni, ìndì sínyí yìandre mìle kitswálé nàle bwà ko dhi tìni.

13 Mòndyá títì nda kòdhi ì adré tá atsilé tà ka'ika'ĩ na, tsàle lókyá ì dré todràrà'a. Ì kisú tá tà Giká dré lazílé dhi ì ko. Di, ì nò tá àyikya tà lazílé nda ì vwàvwà ro, tà nda kì ka'izo dóro. Ì ka'ì tá kpà tàle dhi, àyi tá ngóro mómí twá bvò àyikya ró dhi àko dhi ì tìni.

14 Mòndyá adrèbhá tà ta làsú be kònìni dhi ì adré tadhá ngádra 'á dhi, ì adré bvò àzya nda adrélé àyikya ró.

15 Kònò ì kàdré tá bvò ì dré tá tayílé dhi ni tà kisú dhi, ì ni tá kitswá láti kisú nzìzo bvò nda na.

16 Di, ì adré tá àyikya bvò dóro lavúlé dhi ni nda kisúlé kòdhya. Kòdhi adré tàá dhi, ì adré tá bvò bhù na dhi ni nda kòdhya. Di ásà dhi, Giká kanyò àko ì dré adrélé áyi zi àyi kì Giká ro dhi sè. Tàko ko, akódhi ledé bhàandre àyi dré dre.

17 Tà ka'ika'ĩ sè dhi, Giká dré tá Abàràrà ni tabhizo dhi, Abàràrà fè tá Ìsákà mòbòmà ro akódhi dré. Di akódhi tà Giká dré tá lazílé dhi kì kisúlépi nda adré tá 'òle áyi mváagó àlo kwákwá dhi ni fe dràle,

18 tágba Gĩká dré tá tàzoá drá dhi «À ni ngbà 'í Ìsákà ni ànzi ki zi ámi ànzi i ró dhi kòdhya» dhi.*

19 Abàràrà adré tá ina kisúá dhi, tágba Ìsákà kòdrà yà dhi, Gĩká rĩnyí íbe kitswázó akódhi ni tingá dràdrà lésè. Di à ni kitswá tàá kúlí alaala sè dhi, Abàràrà gò áyi mváagó nda ni kisú ngóro móndí tingalé dràdrà lésè dhi tĩni.

20 Tà ka'ĩka'ĩ sè dhi, Ìsákà zi tá tà tani Gĩká tí Yàkóbhò i dri Èsáwù be tà adrèbhá tá alìle dhi ki tà sè.

21 Tà ka'ĩka'ĩ sè dhi, Yàkóbhò dré tá adrèrà'a 'òle dràle dhi 'á dhi, zi tá tà tani Gĩká tí Yòséfà ni ànzi àlo àlo títi dhi i dri. Gò dré Gĩká ni lindrì bhàzo, í dré tá adrèrà'a áyi agò áyi kùtù fa dri dhi 'á.

22 Tà ka'ĩka'ĩ sè dhi, Yòséfà dré tá adrèrà'a ànyi dràdrà mìle dhi 'á dhi, longó tá Ìsèrelè ànzi ki apfòma Èzèpétò lésè dhi ni tà gò, dré tà í dré tá lèle à kò'o áyi fà ni tà sè áyi dràma àmvolésè dhi ni tà lazizó.

23 Tà ka'ĩka'ĩ sè dhi, Mósè ni tibhá i zù tá akódhi mbá na akódhi ni tĩma àmvolésè. Tàko ko, i nò tá dhi, mvámvá nda ni tà avé tò. I ro tá kpà ngá, i dré tá ópí kàdrì ni kúlí gàle 'òle dhi sè ko.

24 Tà ka'ĩka'ĩ sè dhi, Mósè nda dré tá mbàzo atsálé kàdrì dhi, gà tá à kàdré áyi zi ópí kàdrì, Fàráwò ni zapi ni mvá ro dhi rè.

25 Di kipè tá kizà nyàma tùmání mónnyá Gĩká àdhya íbe dhi kòdhya, lenzema tàkonzì ni tà sè lókyá tsà sè dhi ni àrà 'a.

26 Akódhi mìlésè dhi, kanyò mvòle Krìsto ni tà sè dhi tá dóro lavulé, ngá làgí be kàdrì Èzèpétò

* 11:18 11:18 A kònò Kìdhoma 21:12.

na dhi ki kisulé dhi rúsè. Angyá ko, adré tá mǐ bha làgí múrúngú í dré kitswálé kisulé dhi dri.

²⁷ Akódhi ni tà ka'íka'í nda sè dhi, apfò tá Ezèpétò lésè ópí kàdrì ni togóaswa ni ro àko ró gò, dré áyi togó tsìzo lizo ába drìdrì, dré tá adrélé Gǐká kitswálé nòle mǐ sè bwà ko dhi ni no dhi sè.

²⁸ Tà ka'íka'í nda sè dhi, tà tá Ìsèrélè ànzi í dré dhi, ì kò'o gwányá Pásikà àdhyà, kàrí ligìzo dzóti fa í rúsè, kitswálé ángéló adrélépi dràdrà fe dhi kòtupfúró àyi ki ànziàgo kàyo ró dhi í todràle ko dhi bvó.

²⁹ Tà ka'íka'í sè dhi, Ìsèrélè ànzi í zya tá yǎndre Kìka, ngóro à dré adrélé atsilé àrà fà ro dhi 'ásè dhi tíni. Di, Ezèpétò ì kòtabhǐ tà nda 'òle dre dhi, yǎndre nda dré anzízó àyi drìsè rùkù àyi ki tupfú todràle.

³⁰ Tà ka'íka'í sè dhi, Ìsèrélè ànzi í tatsí tá Yèríkò làgàsè kúrúkúró kítú nzi-drì-rì gò, bhàandre nda ni zèribà dré adàzo kǐní mi.

³¹ Tà ka'íka'í sè dhi, Rábà, tòkó zàràbhù ro dhi ka'í tá Ìsèrélè ànzi mùle lùzu ró dhi í dòle í véna gò, à dré akódhi ni pfùzo dràle tùmání móndyá ligíbhá Gǐká rú dhi íbe ko.

³² Di má ni go véle tàá ngíni? Lókyá má dré kitswázó tà ta Gèdèyónà ni tà dri, Bàràkà ni tà dri, Sàmòsónà ni tà dri, Yèfétà ni tà dri, Dàwídí ni tà dri, Sàmùwélè ni tà dri, ìndì pròfétà ki tà dri dhi yó.

³³ Ayi nda ki tà ka'íka'í sè dhi, ì bhù tá àdzú òpè ki lavúzó, ì 'o tá tà gyàgya í, ì kisú tá tà Gǐká dré tá lazilé dhi í, ì tabhó tá kàmǐ ki síbhálé í,

³⁴ ì kidrá tá àtsí adrélépi kòle rǐnyi ró dhi, ì lapá tá móndí ki sápi í sílésè. Ayi tà íbe yàyà dhi

ì atsá tá rĩnyi ró. Ƴ atsá tá àgo tòmbátòmba ì ró àdzú na, àyi ki kàribhá angábhá bvò twá ì lésè dhi ki ladró.

³⁵ Tòkó ì gò tá àyi ki móndí tá dràbhá dhi ki kisú ngóro móndí tingálé dràdrà lésè dhi ì tĩni.

Móndí àruka ì tayí tá àyi adrélé rúbhá 'òle aswálé gò, ì dré todràzo. Ƴ gà tá à kàpá àyi dhi rè, ì kòngaró dràdrà 'àsè lídrì dóro lavúlé dhi ni kisú be dhi bvó.

³⁶ Arukabhá ni ì tayí tá àyi adrélé gùle, adrélé tswàle, adrélé 'ìle nyìrì sè, adrélé bhèle bǎdzó na.

³⁷ A lebhé tá àruka ni ì todràle kírà sè. A tìsì tá àruka ni ì 'a be rĩ. A tupfú tá àruka ni ì todràle sápi sè. Aruka ni ì tatsí tá lemerèbhá ì ró kíní kábilígyà kya ndrì íbe asólé àyi rú dhi íbe. Ƴ tayí tá àyi adrélé mĩ pfòle, adrélé 'òle kònzì.

³⁸ Ƴ tatsí tá duku ì 'àsè ìndì kòngó ì drìsè, adrélé àyi ki tuzù kírà gǎ ì 'àsè, ìndì bhú kǐnì zàle dhi ì 'àsè. Tágba dré tá adrézó kònzìni dhi, móndyá bvò kòndì àdhya ì kitswá tá àyi nda ki lindrì sè ko!

³⁹ Móndyá títi nda kòdhi ki tà ka'ìka'ì sè dhi, Gìká bhà tá àyi ki tà kuru. Di, ì kisú tá àyikya tà dré tá lazilé dhi ko.

⁴⁰ Tàko ko, Gìká bhà tá tà dóro lavúlé dhi zùle àma dré, kitswázó àma ki 'o kitswálé títi tùmání àyi íbe dhi bvó.

12

Gìká ni ànzì kì lotoma

¹ Di àma ró dhi, àma móndyá zyandre àyi ki tà ka'ìka'ì tadhábhá nda íbe kimólé àma làgàsè kúru. Di àsà dhi, lè mà kòbhe àma rúsè ngá lanzi

títí adrébhá àma ki kíkí dhi i, túmání tàkonzì adrébhá àma ki tí'ì dhi íbe, mà kàdréro angú Gìká dré bhàle àma kandrà dhi ni ra landè àko ró.

² Mà kàdré kpà àma ki mǐ bha Yésu dri. Tàko ko, akódhi nda dhya láti nzilepi àma dré adrézó Gìká ni ka'í dhi 'i, ìndì dhya adrélépi àma ki 'o kitswálé títí àma ki tà ka'íka'í na dhi 'i. Akódhi dré tá kólénzé Gìká dré bhàle í kandrà dhi ni nòle dhi sè dhi, ka'í tá kizà nyàle fa kipakipa dri, kanyò ni ni nòzo tà tàko ró gò, dré lirízó Gìká ni lirírà òpì àdhya ni dríágó lésè.

³ Mì kisù rè ngalè akódhi mvò tá tàkonzìbhá ligíbhá í rú kònìni dhi ki tà ngìni ya dhi ká, mì kòkitswáró landèle àmi ki togó tayízó lanzile ko dhi bvó.

⁴ Tàko ko, àdzú mì dré adrélé bhùle tàkonzì íbe kòdhi léna dhi, mì bhu rè tsàle àmi ki kàrí dré kutúrà dhi na ko.

⁵ Mì tivì kúlí Gìká dré tàle àmi ki kodzózó áyi ànzì i ró dhi dre? Akódhi tà dhi:

«Àma mvá, Mírì kàdré àmi lotó dhi, mí kònò tà nda tà tàko ró ko.

Kàdré àmi tàkonzì tadhá mí dré dhi, mí kòtayí àmi togó lanzile ásà ko.

⁶ Tàko ko, Mírì adré mónnyá títí í dré adrélé lèle dhi ki lotó kòdhya.

Adré kpà tà ño mónnyá títí í dré adrélé ka'íle áyi ànzì i ró dhi i dri.»*

⁷ Gìká kàdré òpì àmi ki lotó dhi, mì kàdré togó tsi, adrézó kizà mì dré adrélé nyàle nda ki mvo. Gìká adré àmi ki 'o ngóro áyi tàndì ni ànzì i tíni.

* 12:6 12:6 A kònò Tògyakúlí 3:11-12.

Tàko ko, mvámvá àlo atá ni dré adrézó lotóá ko dhi tsì be?

⁸ Di, Giká kàdré àmi ki lotó ngóró dré adrélé 'òle áyi ànzi títi dhi ki tà sè dhi tìni ko dhi, kòdhi adré tadhá dhi, àmi akódhi ni ànzi 'i bàti ko. Be ró dhi, àmi àmikya bákólyá ànzi 'i.

⁹ Ama títi dhi i tá atá bvò dri adrèbhá tá àma ki lotó dhi íbe gò, mà dré adrézó áyi ki lindri bha. Kàdré kònini dhi, lè mà kàdré di véle àma ki bha àma ki Atá bhù na dhi ni rinyí zàle, mà kàdríró be dhi bvó!

¹⁰ Ama ki atá bvò dri nda i adré tá àma ki lotó lókyá tsà sè, ngóró dré tá adrélé dóro áyi mìlése dhi tìni. Di, Giká adré ína àma ki lotó ngóró dré adrélé dóro àma dré dhi tìni, mà kàtsáró lólo ngóró í dré adrélé lólo dhi tìni.

¹¹ Dhya ángùdhi adrélé lotólé dhi adré tà nda ni no lókyá nda sè dhi ngóró tà adrélépi arí fe dhi ró ko. Be ró dhi, adré ína tà nda ni no ngóró tà adrélépi kizà fe dhi ró. Di, àmvolásà, à kòlotó akódhi nda kìtswálé títi dre dhi, a ni lò'wa dóro 'a bí, adrézó tà gyágya 'o tà kìdríkìdri na.

¹² Di ásà dhi, lè mì kògò rinyí fe àmi ki drígá toròbhá dhi i dré, indì àmi ki pá landèbhá dhi i dré.

¹³ Mì kàdré kpà láti lotó àmi ki pá i dré, móndí pá íbe yàya dhi i kàtsáró mèrèkpè i ró ko, be ró dhi, i kàdríró be dhi bvó.†

Giká ni gàma ko dhi

¹⁴ Lè mì kàdré láti nda adrézó tà kìdríkìdri íbe àmi kòfalé móndyá títi dhi íbe. Mì kàdré kpà

† 12:13 12:13 A kònò Tògyakúli 4:26.

àmi kɪ fe adrélé lólo Gĩká dré be. Tàko ko, dhya áyi fèlepi adrélé lólo Mírì dré ko dhi, kitswá ína akódhì nì no ko.

¹⁵ Mì kònò dóro, dhya àlo àmi kòfalé dhi kòtayíró ì vwàle Gĩká nì togó tani rúsè ko. Dhya àlo kòtayí kpà áyi togó atsálé kùdzíkùdzi ko, tà kùdzí nda kàtsáró kpà móndí àruka bí dhi ì rú, áyi kɪ 'o atsálé ndí ró ko.

¹⁶ Mì kònò kpà dóro, dhya àlo àmi kòfalé dhi kò'oró ndòtò tà ko, ìndì kògàró Gĩká nì tà Èsáwù àdhya tìni ko. Tàko ko, Èsáwù nda lagí tá ína tà í dré tá kitswálé kisúlé tàyilé mvá kàyo àdhya ró dhi ngbà 'í mánýàngá mvá tsà dhi sè.

¹⁷ Ngóro mì dré nìle be dhi tìni dhi, àmvolásà dhi, dré gòzo tódhyá tà tani nda nì le kisúlé gò, à dré gàzoá rè. Ndà tá láti tà nda nì ladzázó, di, kitswá tá ína ko, tágba dré tà nda nì ndàzo m̀ndra sè bí dhi.

¹⁸ Ama adrúpi ì, mì kisí tá àmi ànyi kòngó kitswálé tabèle bwà, ìndì adrélépi kòle àtsi ró dhi làga ko. Mì kisí kpà àmi ànyi àrà adrélépi t́nìmvá ro ìndì ngátsi ró, kàgùmá dré adrézó v́ile lána dhi làga, ngóro Ìsèrèlè ànzi ì dré tá 'òle kòngó Sìnáyì àdhya na dhi tìni ko.

¹⁹ Mì kisí kpà àmi ànyi àrà gòká vòzo gò, kúlí tìrì fèlepi dhi nì yòzo lána dhi làga ko. Tàko ko, Ìsèrèlè ànzi ì dré tá kúlí nda nì yìzo dhi, ì lizí tá Gĩká nì ti, kòkíkíró kúlí nda, kògòró tà ta ko dhi bvó.‡

²⁰ Angyá ko, ì kitswá tá tà kúlí nda dré tá adrélé tàle ì kò'o dhi nì mvo bwà ko. Kúlí nda tà tá dhi:

‡ 12:19 12:19 A kònò P̀fòma 19:16-22.

«Dhya àlo kòtabè kòngó kònìdhi dhi, kàdré gba kà'wá 'i yà dhi, lè à kòlebhé akódhi nda drále kírà sè.»[§]

²¹ Tà ì dré tá nòle nda dré tirì fèle àyi dré tò dhi sè dhi, Mósè ni tàndi tà tá dhi: «Má adré lyàle tirì dré.»*

²² Di, mì kisí àmikya àmi ànyi kòngó Siyónà àdhya làga, ìndì Yèrúsalmà, bhàandre Gìká lídrì ro dhi àdhya bhù na dhi làga. Mì kisí àmi ànyi ángéló lizólìzo ru kimóbhá adréle lenzélé dhi i làga.

²³ Mì kisí àmi ànyi Gìká ni ànzì kàyo ró ru kimóbhá, àyi kì rú tisìzo bhù na dhi i làga. Mì kisí àmi ànyi Gìká, mónyá títi dhi kì tàbvó tàlepi dhi làga, ìndì mónyá atsábhá gyägya kitswálé títi dhi kì líndrì i làga.

²⁴ Mì kisí kpà àmi ànyi Yésu adrélépi áyi totó tà 'o móndí kì kòfalé 'á Gìká be, tà tídhí Gìká dré bhàle ru yìzo àyi íbe dhi ni tà sè dhi làga, ìndì akódhi ni kàrí kutulépi, adrélépi tà ta dóro lavulé Abélè ni kàrí àdhya rúsè dhi làga.

²⁵ Mì kònò di dóro, mì kògàró dhya adrélépi tà ta àmi dré dhi ko. Tàko ko, mónyá dhya adrélépi tá tà longó àyi dri bvò dri dhi ni gabhá rè dhi ì kòlapá Gìká ni tàbvó tàma sílésè ko dhi, mà ni di àmakya lapá ngíníngíni ró, mà kàdré àma kì alá dhya adrélépi tà longó àma dri bhù lésè dhi rú dhi?

²⁶ Lókyá nda kònàdhi sè dhi, Gìká ni kúlí kizí tá bvò tà tàndi ró. Di, nyànomvá dhi, akódhi lazí

[§] 12:20 12:20 A kònò Pfòma 19:12-13. * 12:21 12:21 A kònò Dùtèrònómè 9:19.

kúlí tàzoá dhi: «Má kitswá ngbà 'í gòle bvò kizí kòdhya ko. Be ró dhi, má ni go tódhya bvò ki kizí bhù íbe vèsè àlo.»

²⁷ Kúlí «tódhya» ìndì «vèsè àlo» kòdhi ì adré làá tàle dhi, Giká ni ngá tíí í dré tá bhàle dhi ki kizí tingalé, ngá kitswálé kizílé bwà ko dhi ì kàdréro rè dhu be dhi bvó.

²⁸ Dì àsà dhi, mà dré adrélé òpì kitswálé kizílé bwà ko dhi ni kisú dhi sè dhi, mà kàdré àwoyà fe Giká dré, adrézó akódhi ni lindrì bha akódhi ni ròma sè, ngóro dré kitswálé akódhi mìlèsè dhi tíni.

²⁹ Tàko ko, àma ki Giká ína àtsí adrélépi ngá za vèle dhi 'i.†

13

Tà tàle kùdù ro mónyá ka'ìbhá ki kodzózó dhi

í

¹ Lè mì kàdré ru le àmi kòfalèsè ngóro adrúpi ì tíni.

² Mì kòtivì adrema móndí twá ki ka'ì dòle àmi ki dzó na kùmú ì ró dhi ko. Tàko ko, móndí àruka adrèbhá 'òá kònìni dhi ì ka'ì tá ángéló ì dòle àyi ki dzó na nǎá àko ró.

³ Mì kàdré móndí 'ìle bãdzó na dhi ki tà kisù, ngóro mì adré tá bã nya túmání àyi íbe na tíni. Mì kàdré kpà móndí adrélé mǐ pfòle dhi ki tà kisù, ngóro mì adré tá kizà nya àyikya tíni na tíni.

⁴ Lè mónyá tíí dhi ì kàdré làmó ni tà bha kuru. Làmó na dhi, mì kàdré àmi ki rúbhá líkí adrélé ngbà 'í móndí mì dré mòle dhi ì dré. Tàko

† 12:29 12:29 A kònò Dùtèrònómè 4:24.

ko, Giká ni mónnyá adrébhá múná tà 'o dhi ki tàbvó ta, túmání mónnyá adrébhá ndòtò tà 'o dhi íbe.

⁵ Lè mì kòtayí àmi làfa lovó dré adrélé tidrìle dhi ko. Be ró dhi, mì kàdré àmikya lenzélé ngá mì dré adrézó ába dhi ki tà sè. Angyá ko, Giká tà dhi:

«Má kitswá tàdzí ámi tayí ko.

Má kitswá tàdzí ámi tà tivì ko.»*

⁶ Dì ásà dhi, mà adré ka'íá bàti tàle dhi:

«Mírì dhya adrélépi áma ledé dhi 'i.

Má kitswá ngá ro àlomvá ko.

Móndí ki kitswá àdho tà 'o má rú kòdhya?»†

⁷ Mì kàdré àmi ki drì kobhá Giká ni kúlí longóbhá àmi dré dhi ki tà kisù. Mì kàdré lò'wa dóro ì dré adrélé 'àle àyi ki lídrì na dhi ki no, adrézó tà 'o tà ka'íka'í sè àyikya tíni.

⁸ Yésu Krísto ngbú ngóro dré tá adrélé agyá dhi tíni, dré adrélé ándrò dhi tíni, ìndì dré dra adrélé kóná vèsè kólyá dhi tíni.

⁹ Mì kòtayí àmi ki togó tà adrélé tadhálé twá dhi ì dré adrélé sèle dhi ko. Dóro ni, àma ki togó tayílé adrélé timbàle Giká ni togó tani sè dhi. Dì, tòlí móndí ì dré adrélé lebèle mányàngá ni tà sè dhi ì kitswá àyi ki togó timbà ko, kitswá kpà àyi ki ledé ko.

¹⁰ Ama àlètàrì íbe, ìndì kòwánà adrébhá tà 'o Yúdà ànzi ki tàbèrènakolò na dhi ì kitswá ngá adrélé fèle mòbòmà ro àlètàrì nda dri dhi ki nya bwà ko.

* **13:5 13:5** A kònò Dùtèrònómè 31:6, 8; Yòsúwà 1:5. † **13:6 13:6** A kònò Longó ì 118:6.

11 Tàko ko, kòwánà ki kàdrì adré kà'wá ki kàrí do, adrézó fìle Arà lólo lavúlé dhi léna fèá tàkonzì ki tà sè gò, à dré adrézó kà'wá nda ki rúbhá za káà ni kivi na.

12 Di àsà dhi, Yésu nya tá kpà kizà dràzo bhàandre ni kivi na, kitswázó móndí ki temvé atsálé lólo àyi tándi ni kàrí sè.‡

13 Mà kàdré di pfòle akódhi véna káà ni kivi na, adrélé kanyò dré mvòle dhi ni mvo.

14 Tàko ko, bvò kònìdhi dri dhi, àma bhàandre adrélépi gìle nyo dhi àko. Di, mà adré àmakya bhàandre adrélépi alìle dhi ni letè kòdhyà.

15 Di Yésu sè dhi, mà kàdré ngbú lindrì fe Gìká dré, ngóro mòbòmà mà dré adrélé fèle drá dhi tíni. Mòbòmà nda kúlí adrébhá apfòle àma tìsè, adrélé akódhi ni rú bha kùle dhi 'i.

16 Di mì kòtivì adrema tà dóro 'o, adrézó kpà àmi ki ngá lanzí móndí i dré dhi ko. Tàko ko, mòbòmà adrélé fèle làsú be kònìni dhi ki tà sè dhi, Gìká ni togó adré kinílé tò.

17 Mì kàdré àmi ki drì kobhá ki kúlí ka'í 'òle, adrézó àmi ki bha àyi ki rinyí zàle. Angyá ko, ì adré àmi ki likí landè àko ró. Ì ni kpà àzì ì dré adrélé 'òle àmi ki tà sè dhi ki ta Gìká kandrà. Mì kàdré di àyi ki kúlí ka'í 'òle, ì kàdréro àyi ki àzì nda ni 'o arí sè, kizà sè ko. Tàko ko, ì kàdré 'òá kizà sè dhi, tà nda kitswá àmi ki ledé àlomvá ko.

18 Mì kàdré tà zi Gìká tí àma dré. Tàko ko, mà nì dóro tàle dhi, àma ki togó adré àma ki arókì àlomvá ko dhi. Má adré kpà leà atsílé dóro tà títi ì sè.

‡ 13:12 13:12 A kònò Yòwánì 19:17, 20.

19 Lavúlé dhi, má adré àmi ki kodzó, mì kàdréro tà zi Gíká tí, má kòkítswáro gòle mbèlè àmi véna.

Kúlí kùdù

20-21 Gíká tingá àma ki Mírì Yésu dràdrà lésè gò, akódhi ni 'òzo atsálé kábilígyà líkílépi kàdrì dhi ró akódhi ni kàrí kutúlépi dhi sè. Kàrí nda sè dhi, 'o tà í dré bhàle ru yìzo móndí íbe dhi kítswálé kóná vésè kólyá. Dì Gíká adrélépi tà kàdrìkàdrì fe nda kò'o àmi kítswálé tíí tà tíí í sè, mì kòkítswáro tà dré adrélé lèlè mì kò'o dhi ki 'o. Kàdré kpà tà adrélépi dóro í m̀lèsè dhi ni 'o àma léna Yésu Krísto sè. M̀lanzìlanzì kàdré akódhi dré kóná vésè kólyá! Kàdré kòninì.

22 Ama adrúpi í, má adré àmi ki tí lizí, mì kòka'iró kúlí má dré tíshìle àmi ki kodzó kòdhi í dóro. Angyá ko, má tíshì àmi dré ngbà 'í wárágà tsà dhi kòdhya.

23 Má adré lèá mì kòni dhi, à atrì àma ki adrúpi Tímòtèyò bãdzó lésè dre. Akódhi kàtsá má véle mbèlè dhi, mà ni lí túmání akódhi be àmi ki no.

24 M̀ì kòfè mòdo àmi ki drì kòbhá tíí dhi í dré, túmání mónnyá lólo tíí Gíká àdhya íbe. Ama ki adrúpi angábhá Itàlíyà lésè dhi í fè kpà mòdo àmi dré.

25 Gíká ni togó tanì kàdré àmi íbe tíí!

Logo (Logoti)
Logoti (Logo): BUKU TA TIDHI//RU YIZO DHI ADHYA
New Testament

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Logo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 May 2025 from source
files dated 10 May 2025

942af0a0-42ea-5477-8f1a-fed39823f32b